

EESTI HARIDUSSÕPRADE SELTSI TEATAJA

ILMUB VEEBRUARIS, APRILLIS, JUUNIS, AUGUSTIS, OKTOOBRI
JA DETSEMBRIS

TOIMETUS JA TALITUS:
TALLINN, AIA 5-B,
TELEF. 430-06

Nr. 3 (9)

JUUNI / 1938

**EESTI HARIDUSSÕPRADE SELTSI
VÄLJAANNE, TALLINN, 1938**

Kodukeskkooli õpilaste eksamite tulemused 1938. a. mais.

Maisessioonil õiendati üldse 286 eksamit, kusjuures kujunesid hinnangud järgmiselt:

väga häid	5 ⁰ / ₀
häid	21 ⁰ / ₀
rahuldavaid	60 ⁰ / ₀
puudulikke	13 ⁰ / ₀
nõrku	1 ⁰ / ₀

Seega oli läbisaamise üldine protsent sel sessioonil

$$(5\% + 21\% + 60\% =) 86.$$

Eelmisel eksamisessioonil oli läbisaamise üldine protsent 89,7.

Käesoleva aasta maisessiooni läbisaamise protsent üksikutes õppeainetes kujunes järgmiseks:

emakeeles	81 ⁰ / ₀	(eelmisel sessioonil	83 ⁰ / ₀)
matemaatikas	73 ⁰ / ₀	(" "	83 ⁰ / ₀)
loodusteaduses (ühes keemia ja			
tervishoiuga)	93 ⁰ / ₀	(" "	100 ⁰ / ₀)
maateaduses	92 ⁰ / ₀	(" "	86 ⁰ / ₀)
kosmograafias	60 ⁰ / ₀	(" "	100 ⁰ / ₀)
ajaloos	94 ⁰ / ₀	(" "	100 ⁰ / ₀)

joonistamises ja			
joonestamises	78 %	(eelmis. sessioonil 100%)	
saksa keeles	90 %	(" ")	90%
inglise keeles	80 %	(" ")	86%
ladina keeles	80 %	(" ")	—)
vene keeles	88 %	(" ")	75%
füüsikas	67 %	(" ")	67%
kodaniku- ja			
majandustead.	100%	(" ")	83%
filosoofias	82 %	(" ")	57%
riigikaitse õpet.	100%	(" ")	100%
käsitöös	80 %	(" ")	—)
laulmises	100%	(" ")	100%
võimlemises	100%	(" ")	100%

Kodupõllutöökeskkooli eksamite tulemused 1938. a. mais.

Eksamid õiendasid:

matemaatikas: H. Tamm;

saksa keeles: H. Tamm;

anorgaanilises keemias: E. Viires ja H. Sunni;

orgaanilises keemias: E. Viires, K. Sopp ja O. Pöld;

botaanikas: E. Viires;

zoologias: E. Viires;

tehnilises joonestamises: E. Viires, S. Kärk ja O. Pöld;

põllumehe kirjavahetuses: E. Viires, A. Paist ja K. Sopp;

tervishoiu õpetuses: E. Viires ja A. Paist;

rahvamajandusteaduses: A. Paist;

koduloomade anatoomias ja füsioloogias: A. Kärk;

füüsikas: A. Paist;

eesti keeles: H. Tamm;

ühiskonnateaduses: A. Murd ja

meteoroloogias: A. Murd.

Kaks õpilast kukkus läbi rahvamajandusteaduses.

Kodukeskkooli lõpetasid:

Allik, Arnold; Holberg, Irene; Kissa, Harald; Kivi, Theodor; Kreek, Rudolf; Mitta, Adele; Normet, Eduard; Puusepp, Ella; Põld, Julius; Raud, Hugo-Leonhard; Sõnna, Erich; Tõldsepp, Jüri; Vahtras, Kaarel ja Viliste, Alo.

Soovin kõigile lõpetanuile Kodukeskkooli nimel õnne!

G. Puu.

Gümnaasiumi lõpueksamid peavad andma 1938. aasta juulis:

Allisson, Valentin — emakeeles, matemaatikas, ajaloos, inglise keeles, saksa keeles, kosmograafias, kodaniku- ja majandusteaduses, filosoofias ja vene keeles;

- Hansar, Ernst — kosmograafias;
- Kalmet, Helga — emakeeles, loodusteaduses ühes tervishoiuga, füüsikas, ajaloos, kosmograaf. ja ladina keeles;
- Kängsepp, Harry — matemaatikas, füüsikas ja vene keeles;
- Laidvee, Vahur — filosoofias, matemaatikas, loodusteaduses ühes tervishoiuga, füüsikas, ajaloos, inglise keeles, saksa keeles, kosmograafias, vene keeles ja *) riigikaitseõpetuses;
- Lauri, Axel, — ajaloos ja kosmograafias;
- Linamäe, Alfred — kosmograafias ja vene keeles;
- Mandre, Lydia — emakeeles, matemaatikas, loodusteaduses ühes tervishoiuga, füüsikas, ajaloos, inglise keeles, saksa keeles, kosmograafias, kodaniku- ja majandusteaduses, filosoofias ja vene keeles;
- Mägi, Malle — matemaatikas (suuline) ja käsitöös;
- Rist, Felix — füüsikas ja vene keeles;
- Savin, Serafim — geomeetrias, füüsikas, tervishoius, ajaloos, kodaniku- ja majandusteaduses, filosoofias ja vene keeles;

---

*) riigikaitseõpetuses, laulmises ja võimlemises eksameid juulisessioonis ei ole.

Sõnajalg, Aino — matemaatikas, saksa keeles, kosmograafias, kodaniku- ja majandusteaduses;

Tamm, Õie — ladina keeles, emakeeles, ajaloos, kosmograafias ja kodaniku- ning majandusteaduses;

Välja, Juhana-Priidik — emakeeles, loodusteaduses ühes tervishoiuga, inglise keeles ja saksa keeles.

Kolm eksaminandi loeti läbikukkunuks.

Juulisessiooni eksamitähtpäevad on käesoleva aasta juuli 20.—31. kuupäeva vahel. Juuni lõpul teatatakse eksamiaeg täpsemalt.

Juulisessioon on viimane eksamisessioon vana gümnaasiumi lõpetamiseks. Kõik Kodukesk-kooli õpilased, kes õpivad vana gümnaasiumi kursust ning kes 31. juuliks s. a. seda ei lõpeta, loetakse koolist lahkunuks.

Keskkooli lõpueksamid peavad andma 1938 aasta septembris:

Fäelmann, Kuno — matemaatikas, inglise keeles ja füüsikas;

Sauemägi, Ülo — matemaatikas, saksa keeles, emakeeles, ajaloos ühes kodanikuteadusega, joonistamises ja joonestamises, inglise keeles ja füüsikas;

Pilviste, Endel — joonistamises ja joonestamises;

Rannamaa, Oskar — inglise keeles ja riigikaitseõpetuses;

Vahkna, Rein — inglise keeles, loodusteaduses ühes tervishoiuga, maateaduses ühes kosmograafiaga, ajaloos ühes kodanikuteadusega ja füüsikas.

Üks eksaminad loeti läbikukkunuks.

Eesti Haridussõprade Seltsi teated.

Kodukeskkooli ja Kodupõllutöökeskkooli ülalpidaja Eesti Haridussõprade Selts valis 1938. aastaks juhatuse järgmises koosseisus:

esimees: Nikolai Kann,
sekretär: Jüri Variste ja
laekur: Gustav Puu.

Koolide teadaanded:

I Kodupõllutöökeskkooli õpilaste praktika-kohaks on määratud Haridusministeeriumi poolt Penijõe põllutöökool Vaeküla põllutöökooli asemel.

II Ekskursioon, mis oli kavatsatud 1938. aasta jaanipäeva ümber Riiga, jääb osavõtta soovijate vähese arvu tõttu teostamata.

III Lõpumärk on valminud ning seda võib tellida kooli büroost.

Lõpumärk maksab 5 krooni. Posti teel tellijail tuleb peale märgi hinna lisada saatekulu arvel veel 20 senti. Õpilasil, kes märgile oma nime sisse graveerida soovivad lasta, tuleb tasuda selle eest 25 senti.

Lõpumärki võivad kanda kõik Kodukeskkooli ja Kodupõllutöökeskkooli viimase klassi õpilased samuti ka viimase klassi lõpetanud.

Viimase klassi õpilaseks lõpumärgi kandmise suhtes loetakse õpilane, kelle dokumentidest nähtub, et ta on lõpetanud reaalkooli teise, progümnaasiumi neljanda, endise gümnaasiumi teise või keskpõllutöökooli teise klassi. Viimase klassi õpilaseks lõpumärgi kandmise suhtes loetakse aga ka õpilane, kellel on väiksem haridus, kuid kes on vähemalt ühegi koolikursuse lõpueksami õiendanud vähemalt rahuldavate tagajärgedega. Lõpumärki ei saadeta õpilasele, kellel on õppemaksu veel tasuda viimase klassi kursuse eest.

IV Õpilasil, kellel klassikursus läbi töötatud, on soovitav üle minna järgmisesse klassi.

Eriti käib see soovitus nende kohta, kes klassi lõpetanud tarviliste eksamitega.

V Klassi- ja kooli- lõputunnistused on valmis. Lõpetajad võivad saada neid kooli kantseleist kätte.

Posti teel tellijail tuleb saata 20 sendi eest postmarke.

V Õpilasil, kes üksikasjalist hinnetekirja selle aasta maisessioonis antud eksamite kohta soovivad saada posti teel, tuleb kanda 10 senti postikulu.

VI 1. juunist kuni 15. augustini 1938. a. on kooli kantselei asjaajamise tunnid iga päev ainult kella 10—14.

Kooli on võetud vastu 1938. a. aprillis ja mais:

Kirna, Endla	Murd, August
Kornav, Julius	Muru, August
Kupp, Richard	Purga, Õilme
Lamp, Hermann	Salu, Ludmilla
Lass, Laura	Säärekõnno, Jaan
Laul, Eduard	Tohver, Tõnis
Meentalo, Vello	Voog, Alfred.
Murro, Artur	

Märkus: Kõigil mainitud õpilasil tuleb 1938. aasta aastamaks tasuda kahe kuu jooksul kooli astumise ajast arvates, vastasel korral nad loetakse koolist lahkunuks.

Aastamaks on õpilastel 3 krooni, aineõppijail 1 kroon.

Koolist on loetud lahkunuks:

- a) Aastamaksu tähtajaks tasumata jätmise pärast:*)

Aare, Aavik, Abiline, Alajaan, Alamaa, Allikvee, Anderssoo, Angerjärv, Aumere, Aun, Bachtejev, Bakhof, Bergmann, Boggens, Brokmann, Eessalu, Eltmann, Espe, Ester, Evert, Grüntal, Haab, Hamm, Hausenberg, Hubel, Hunt, Ilmoja, Jaabur, Jaegel, Jeaser, Joasoo, Jürgen, Iilane, Kaing, Kaldro, Kaljuvee, Kallas, Kalmus, Karino, Kaubi, Kerik, Kesler, Kiik, Kiissa, Kivirüüt, Kotka, Kranich, Krivin, Kuusk, Kõiv, Laredei, Lehis, R., Lehtpuu, Leitalu, Lepik, Liibeon, Liiva, Liivamägi, Lillemägi, Linnat, Linros, Malm, Martin, Melentschuk, Mereneem, Metsalind, Mikk, Milvek, Moor, Murro, Mägi, G., Määrits, Neemre, Niinep, Nuuma, Nõgisto, Nõukas, Ollep, Palm, Paluoja, Pehme, Peepson, Peetsi E. ja H., Peikel, Peetsalu, Perandi, Pervi, Pessan, Petrovits,

---

*) Teatavasti tegi kooli ülalpidaja kõigile õpilastele ja aineõppijaile kohustuseks tasuda 1938. aasta eest aastamaksu, mille suurus oli õpilasil 3 krooni ja aineõppijail 1 kroon. Mainitud maksu määramist põhjustas asjaolu, et Postivalitsus liigitas õpilaste kontrolltööd trükitööks, millele ei ole teatavasti lubatud marke juurde lisada. Nii tuli postikulu õpilastele määrata rahas kindla summana, millele arvati juurde „Teataja“ maks ning nimetati kogu maks aastamaksuks. Selle maksu tasumise viimane tähtpäev oli 31. märts.

Piho, Piiriste, Preemet, Pääbo, Põldoja, Raatma, Raigna, Ratassepp, Raudnagel, Ranne, Roosipuu, L., Runnel, H. ja J., Rägo, Rüütelmann, Saar, E., Saarts, Salm, Sarv, Siika, Siimenson, Silber, Silla, Sits, Song, Soo, L., Sumberg, Sutt, Talu, Tamm, H.-Kambja, Tamm, J., Tam-misto, Tuvik, Tärn, Tünder, Uibo, Ungerson, Vaasa, Vahtras, Vaim, Vain, Vakker, Vanamõis, Vedro, Veiderpass, Viinamäe, Vorm, Väli.

Kõigil allpool loetletud õpilasil on võimalik käesoleva aasta jooksul kooli tagasi astuda veel soodustatud tingimustel: tuleb saata ära aastamaks (1 või 3 krooni) ning tasuda õppemaksu arvel lisa 5 krooni, kuna Kodukesskkooli õppemaksu on käesoleva aasta algusest kõrgendatud viie krooni võrra.

Kõigil hiljem kooli tagasi astujail tuleb agatasuda uus õppemaks juba täies ulatuses, kuna 1. augustil 1938, aastal hakkavad kehtima uued õppekavad, mis nõuavad uusi tööjuhatusi.

- b) Enda soovil on lahkunud:
Küüts, Evald ja Sepp, Edgar.
- c) Õppenõukogu otsusel kustutatud maksukohustuste korratu täitmise pärast:

Haidla, Enn; Lehis, Gustav; Niitim, Johannes; Püss, Ago ja Sussi Selma.

- d) Öppenõukogu otsusel välja heidetud korratu käitumise pärast:

Peltser, Osvald.

II Gümnaasiumis (järg).

	Humanitaarharu	Reaalharu R 2
emakeel	I, II ja III kl.	I, II ja III kl.
I võõrkeel	I, II ja III "	I, II ja III "
II võõrkeel	I, II ja III "	I, II ja III "
ladina keel	I, II ja III "	
ajalugu	I, II ja III "	I, II ja III "
kodaniku- ja majandusteadus	— — III "	— — III "
filosoofia	— II ja III "	— II ja III "
matemaatika	I, II ja III "	I, II ja III "
loodusteadus	I — — "	— II — "
tervishoid	— II — "	— II ja III "
füüsika	I, II ja III "	I, II ja III "
keemia	I — — "	I — — "
maateadus		— — III "
kosmograafia	— — III "	— — III "
riigikaitseõpetuses	I, II ja III "	I, II ja III "
võimlemine	I, II ja III "	I, II ja III "
laulmine	I, II ja III "	I, II ja III "

Endise gümnaasiumi III klassi lõpetanuile.

Haridusministeeriumi Teatajas on avaldatud Koolivalitsuse ringkiri, millega antakse endise gümnaasiumi III klassi lõpetanuile võrdsed õigused progümnaasiumi ja reaalkooli lõpetanutega.

Mainitud ringkirjale toetades on kõigil endise gümnaasiumi õpilasil, kes lõpetanud täielikult vähemalt III klassi kursuse, õigus astuda eksamita uude gümnaasiumi I klassi.

Edasi on neil võimalik õppida gümnaasiumis nii reaal- kui humanitaar-harus.

Kodugümnaasiumis on olemas mõlemad harud. Õppekava neis on ühtlane. Ainestik aga erineb, nimelt puudub humanitaarharus — maa-teadus, reaalarus aga — ladina keel.

Kodupõllutöökeskkool ümbernimetatud Kodupõllunduskeskkooliks.

Seoses uue kutsehariduse korraldamise seadusega on Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna soovil Kodupõllutöökeskkool nimeetatud **K o d u p õ l l u n d u s k e s k k o o l i k s.**

Õpilastunnistusist.

Kõik õpilastunnistused, mis antud välja kuni käesoleva aasta 31. juulini, kaotavad oma keh-tejõu 1-ks augustiks 1938. aastaks.

Seda silmas pidades ning toetudes Haridus-
ministeeriumi ringkirjale teen kõigile õpilasile
kohuseks saata kehtejõu kaotanud õpilastunnis-
tused 1938. aasta augusti kuu esimese nädala
jooksul kooli büroosse.

Soovijad võivad saada uue tunnistuse, kui
saadavad vana tunnistusega koos uue pildi
(suurus 4×5 cm) ning tasuvad tunnistuse
eest 25 senti.

**Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osa-
konna ja Kooliosakonna 1938. a. 6. mai
ringkiri nr. 420 maa- ja linnakoolivalitsus-
tele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele,
koolide inspektoritele ja koolijuhatajaile
kodukaunistamise asjas.**

Kodukaunistamise hoogtöö toimub meie ko-
dumaal juba mõnda aastat ja see on annud
paljudes kohtades ilusaid tulemusi, kuid tööd
on ees veel küllalt. Koolis õppiva noorsoo
liikmeil peab silm harjuma nägema kõike, mis
vähendab kauni kodu ja selle ümbruse nime
väärtust; koolinoored saavad aga ka astuda
samme ebasüüdsuse kõrvaldamiseks ning juh-
tida tähelepanu selliste puuduste kõrvaldami-
seks seal, kus seda asjahuvilised ise ei märka.
Nii, näiteks, kohtame siin ja seal sageli veel

mahalangenud tara osi, õues toa ukse all auklikku maapinda, kuhu on kerge pimedas komistada, katkist aknaruutu ja palju muud, mille kõrvaldamine nõuab vaid tahtmist ja piisut tööd, mõnel juhul ka väikest rahalist kulu, millest ülesaamine ei peaks tekitama raskusi.

Kodukaunistamise ilusaimaks osaks on puude, põõsaste ja lillede istutamine, millest koolinoored ikka on elevusega osa võtnud. See töö vajab jätkamist. Kurva nähtusena esineb aga ka juhtumeid, kus ulakusest kaunist tööd hävitatakse — juhtub, et murtakse kodukaunistamise otstarbel istutatud puude latvu ja oksid või kistakse noor puu terveni maast välja. Haridusministeerium loodab, et kodukaunistamine leiab kaitset koolinoortes, kes kõikjal on valvel kodu ilu eest ja oma võimete piirides ka väljendavad kirjeldatud teguviisi lubamatust. Olgu märgitud, et ka looduses kasvavad puud ja põõsad vajavad kaitset — nimelt, et ei hävitataks puid, põõsaid ega nende oksid seal, kus selleks ei ole mingit otstarbekohast tarvidust.

Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond ja Kooliosakond paluvad koolijuhatajaid teha korraldusi, et klassijuhataja tunnis, või õppetunnis, samuti muul vastaval juhul väetatakse kevadistel kuudel kõne alla ülalkirjeldatud küsimused, sest kindlasti saavad noored kooliõpi-

lase põlves ja samuti kooli õpingute lõpetajad
osutada suuri teeneid kodukaunistamisele.

Kooliosakonna direktor V. Alttõa.
Kutseoskuse Osakonna
abidirektor J. Kiivet.

**Kodukeskkooli viimase klassi
õpilastele soovitame:**

A. V. Kõrv

„Õpilaste võõrsõnastik“

Hind Kr. 1.20

ja

A. V. Kõrv

„Uute ja teiste vähemtuntud
sõnade sõnastik“

Hind Kr. 1.50

Kodukeskkooli büroo.

Väljaandja Eesti Haridussõprade Selts.

Vastutav toimetaja: Gustav Puu

Trükikoda „LIBRIS“ Narva m. 15.

10. juunil 1938. a.